

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ
ATELIÉR ENVIRONMENT

FACULTY OF FINE ARTS
STUDIO OF ENVIRONMENT

MEZI KONTEXTEM A ŘEMESLEM

AMONG CRAFT AND CONTEXT

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

BACHELOR'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

MARTINA KOČMANOVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

MgA. BARBORA KLÍMOVÁ

OPONENT

OPPONENT

MgA. MAXIM VELČOVSKÝ

BRNO 2014

DOKUMENTACE VŠKP

Procesuální projekt, jehož výsledkem je autorská dokumentace, instalace
Ateliér environment, místnost 214

DÍLNA 1, Konstrukce stříhů a základní principy modelování,
DÍLNA 2, Základy šití, pohled do dílen, 2014

DÍLNA 3, Sádrovna, výběr framů z videodokumentace, 2014

DÍLNA 3, Sádrovna, výběr framů z videodokumentace, 2014

DÍLNA 3, Sádrovna, výběr framů z videodokumentace, 2014

TEXTOVÁ OBHAJOBA VŠKP

DÍLNA MARTINY pro FaVU

V bakalářské práci DÍLNA MARTINY pro FaVU zkoumám vztah současného umění, resp. uměleckého školství k řemeslu, a designu. Vycházím z otázky propojení umění a řemesla a jejich možného odloučení, z ruční výroby, která je charakteristická pro novodobou historii umění jako například u hnutí Arts&Crafts, UNOVIS, BAUHAUS, Artěl.). Svoji práci opírám také o vlastní zkušenosti s vytvářením děl na FaVU a jiných institucích. Zároveň tím zkoumám vlastní vztah k ruční tvorbě a řemeslu jako takovému, které jsem v minulosti často vnímala jako neoddělitelnou, až obsesivní, součást vlastní tvorby.

DÍLNA je místnost v budově fakulty na Údolní, ve které organizují workshopy technik, jež jsem si osvojila v průběhu čtyřletého studia na FaVU a také stáží v Ateliéru Sochařství v Praze a Ateliéru odevného dizajnu v Bratislavě. Svým spolužákům se tu snažím zprostředkovat zkušenost s medií, která jsem použila k tvorbě vlastních děl a školních prací. V DÍLNĚ zkoumám svůj vztah k rukodělné tvorbě, potřebě navazovat a zaobírat se tradicí řemeslné výroby. Kriticky zde nahlížím na mé uplynulé studium, kdy jsem vytvářela práce na hranici umění a designu. Nezřídka jsem se během něj setkávala se „škatulkováním“ a snahou důsledně rozlišit, zda jde o umění nebo spíše design (názor na to se lišil podle ateliéru, ve kterém jsem se zrovna nacházela). Protože na FaVU není žádná oficiální dílna, vše jsem se učila svépomocí za asistence spolužáků a profesorů z ostatních ateliérů, bez patřičného technického vybavení, prostorového zázemí a odborného dozoru. DÍLNA je tedy zároveň kritickou reakcí na fungování školy. Není výjimečné, že se studenti obrací mimo školu, pokud potřebují řemeslné provedení vlastní práce. Díky stáži na VŠUP a VŠVU, kde tvoří řemeslné dílny platformu výuky, mohu také říct, že FaVU je v tomto ohledu specifická.

V DÍLNĚ rekapituluji techniky a předávám je dál studentům FaVU, kteří je uplatní ve své další práci (např. spolupráce se studentkou malby na sochařské části její bakalářské práce nebo výroba instalačních prvků k bakalářským pracím dalších spolužáků apod.). Někteří spolužáci si chtějí techniky pouze vyzkoušet či se jen do dílny přijít rozptýlit ruční tvorbou, zatímco jiní si chtějí některou z technik osvojit. Informace o DÍLNĚ jsou dostupné také na internetových stránkách Ateliéru environment, kde studenti mohou sledovat aktuální informace a případně projevit vlastní názor na toto téma. Otevírám tak kritickou debatu, zda je výuka a zpřístupnění řemesla v uměleckém školství nutná. Zkoumám také obecnější otázku vztahu studentů FaVU – budoucích umělců – k řemeslu a rukodělnosti samé.

DÍLNA v tomto ohledu mapuje instituci FaVU. Zajímá mě, z jakých ateliérů pocházejí studenti, kteří o ni mají zájem. Porovnávám atmosféru a vztahy v rámci budov Údolní – Rybářská, obzvláště v přístupu k řemeslné výrobě. Všimám si předsudků, které vůči sobě mají studenti z obou budov. V tomto ohledu srovnávám i jednotlivé ateliéry na Údolní (Environment, Multimedia, Performance, Intermédia, Video a Tělový Design). Za důležitý aspekt považuji i neprofesionalitu DÍLNY. Ačkoliv samozřejmě usiluji o to, aby dílna fungovala co nejprofesionálněji, neubráním se diletantství a „kutilskému aspektu.“ Učím to, co umím, s čím mám zkušenost a k čemu mám dostupné prostředky. S účastníky si vzájemně rozšiřujeme obzory, dáváme si další tipy, jak se dostat k vědomostem a materiálům, jak si zorganizovat práci. DÍLNU vnímám jako tvůrčí proces, do něhož patří i to, že ji vybavuji materiály a nástroji (šicí stroje, žehlička, látky, nitě, sádra, lukopren, porcelán, náradí, knihy, stříhové materiály ad.). Proces ovlivňují také ti, kteří se rozhodnou na DÍLNĚ podílet.

Po společné práci probíhá přátelská diskuse, kterou zaznamenávám. Bavíme se tu o umění, řemesle i o tom, co pro nás je a není, nejen při práci, důležité. Zaznamenávám i zpětnou vazbu a rozhovory související s realizací dílny, překvapivé reakce okolí na to, že šířím jejich i své „know-how“ apod. Samotná místnost, ve které jednotlivé techniky vznikají, je pro studenty otevřená, i když nejsem ve škole, kdykoliv mohou přijít a pracovat. Krejčovská dílna se tak prolíná společně se sochařskou či dřevodílnou. Důležitý je pro mě proces tvorby, přípravy a průběhu dílny,

vzájemná interakce. Celoškolním šířením letáků o DÍLNĚ, utvářím povědomí o specifickém problému. Výstupem mé práce je tedy celý tento proces – škola ve škole. Díky dílně nahlížím na problematiku rukodělné tvorby z druhé strany. Ze strany, umělce, který učí a vytváří podhoubí pro nová díla a nápady namísto vytváření vlastního hmotného díla.

Program DÍLNY:

Místnost bude studentům k dispozici od úvodní hodiny po celou dobu tvorby závěrečných prací.

1) KONSTRUKCE STŘIHŮ, ZÁKLADNÍ PRINCIPY MODELOVÁNÍ

2) ZÁKLADY ŠITÍ

3) SÁDROVNA

4) PORCELÁN

5) DŘEVODÍLNA